

Oponentský posudek diplomové práce Petry Pohanové „Právní režim národních parků (NP Šumava a NP Bavorský les)“

Diplomová práce Petry Pohanové „Právní režim národních parků (NP Šumava a NP Bavorský les)“ má celkem 92 stran, z toho 78 stran vlastního textu, a skládá se z 8 částí, předmluvy, seznamu zkratk, seznamu použité literatury a dalších pramenů, pěti příloh, německy psaného resumé a klíčových slov. Byla odevzdána 29. dubna 2010.

Aktuálnost tématu. Posuzované téma je zcela jistě aktuální. Předně o něm nelze pojednat bez zasazení do širšího kontextu tématu ochrany přírody a krajiny. Právní úprava ochrany přírody a krajiny patří nepochybně mezi témata velmi často diskutována jak odborníky, tak laickou veřejností a politiky (svědčí o tom také četné legislativní iniciativy především návrhy na novelizaci zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Dále pak k aktuálnosti přispívá zaměření diplomové práce na Národní park Šumava, který je zcela jistě z národních parků ČR nejvíce vystaven různým tlakům a nejčastěji předmětem diskusí odborné i laické veřejnosti (zejména pak kvůli vymezení bezzásahových zón a související problematice kůrovce). Opominout nelze ani význam národních parků pro síť NATURA 2000

Náročnost tématu. Téma práce považuji za středně náročné. Těžištěm právní úpravy národních parků je omezený počet právních předpisů. K tématu existuje také dostatek odborné literatury. Na druhou stranu k náročnosti přispívá v převážné části práce používaná komparativní metoda práce (porovnání právní úpravy NP Šumava a NP Bavorský les) a tím i nutnost čerpat z německy psané literatury a právních předpisů.

Hodnocení práce. V úvodu práce diplomantka nejprve pojednává obecně o vzniku a významu práva životního prostředí, konkrétně pak ochrany přírody a krajiny. Po té následují tři převážně popisné kapitoly, které zasazují problematiku národních parků do širšího kontextu práva ochrany přírody a to jak na mezinárodní a unijní, tak na národní úrovni. Pro pochopení problematiky národních parků je sice takovéto zasazení zvoleného tématu do obecného rámce nezbytné, nicméně ho považuji za příliš rozsáhlé a popisné. Určitým nedostatkem této části je, že není reflektován vstup tzv. Lisabonské úmluvy v platnost.

Čtvrtá kapitola se věnuje ochraně přírody a krajiny v ČR a v SRN a doplňuje ji kapitola věnovaná zvláště chráněným územím, která opět zmiňuje právní úpravu v ČR i SRN. Nejrozsáhlejší část práce je věnována již pouze problematice národních parků, především pak NP Šumava a NP Bavorský les. Obě kapitoly (pátá pojednávající o národních parcích na obecnější úrovni a sedmá zaměřující se na vybrané otázky zvolených národních parků) jsou zpracovány velmi detailně a pečlivě, působí uceleně, neopomíjejí žádné podstatné hledisko problematiky právní úpravy národních parků, byť bohužel diplomantka ne vždy pojmenovává problematiku ustanovení současné právní úpravy (např. způsob udělování výjimek ze základních ochranných podmínek či sporná zonace NP Šumava). Tato část tvoří jádro celé práce a více zde již zaznívají i vlastní autorčiny názory.

K práci mám následující spíše drobné připomínky:

- Na str. 21 je v práci citován názor, podle kterého jsou ptačí oblasti kategorií obecné ochrany přírody, naproti tomu na str. 22 se uvádí, že ptačí oblasti jsou kategorií obecné či smíšené ochrany přírody.

- Ne vždy správně je v práci označena forma návštěvního řádu NP a je označován za obecně závaznou vyhlášku namísto opatření obecné povahy (str. 32, 52).
- U definice národního parku ve spolkovém zákoně SRN je pravděpodobně omylem uvedena „památková rezervace“ na místo „přírodní rezervace“.

I přes výše uvedené drobné připomínky však diplomová práce Petry Pohanové podává velmi celistvý a přehledný rozbor právního režimu NP, kdy neopomíjí žádné podstatné hledisko. Působí vyváženě a její jednotlivé části tvoří vzájemně logicky propojený celek. Některé kapitoly jsou však velmi popisné. Za klad práce považují zejména zvolenou metodu, kdy autorka průběžně komparuje jednotlivé instituty právní úpravy národních parků v ČR a SRN. Velmi dobře celou práci doplňuje sedmá kapitola, ve které se autorka věnuje problematice ochrany lesa (se zaměřením na problém kůrovce) a ochrany druhové demonstrováno na projektu reintrodukce rysa ostrovida. Autorka jednoznačně prokazuje, že se tématem velmi podrobně seznámila jak po věcné, tak po právní stránce, a že jí téma práce velmi zaujalo.

Po formální stránce má práce standardní grafickou úpravu. Práce dosahuje velmi dobré úrovně i po jazykové a stylistické stránce. Výhrady nemám ani k práci s literaturou, autorka pracuje s velkým množstvím pramenů a vhodně využívá též soudní judikaturu. Pro přehlednost by však bylo vhodné doplnit jejím seznamem přehled použitých pramenů.

Návrh klasifikace a doporučení k obhajobě: Celkově hodnotím práci diplomovou práci Petry Pohanové jako velmi dobrou a jako takovou ji doporučuji ji k ústní obhajobě.

V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby se diplomantka vyjádřila k následujícím otázkám:

- 1) Charakterizujte zvolený způsob zonace NP Šumava a uveďte jeho případné výhody a nevýhody.
- 2) Charakterizujte právní úpravu udělování výjimek ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných území zavedenou novelou zákona č. 114/1992 Sb., zákonem č. 349/2009 Sb., případně uveďte jak se tato právní úprava v případě NP Šumava osvědčuje.

V Praze dne 19. 5. 2010

JUDr. Martina Franková, Ph.D.